

avansând cu instrumentele financiare FESI

Fondul de Coeziune

Instrumente financiare

Instrumentele financiare cofinanțate din Fondul de Coeziune sunt un mod sustenabil și eficient de a investi în consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii Europene. Ele pot sprijini o gamă largă de rețele de transport și proiecte transeuropene de energie sau de transport, cu beneficii asupra mediului, și potențial de reutilizare a fondurilor pentru investiții ulterioare.

Fondul de Coeziune (FC), unul dintre Fondurile Europene Structurale și de Investiții, încurajează investițiile în rețelele prioritare de transport transeuropene și investițiile în energie sau transport, cu beneficii asupra mediului înconjurător, privind eficiența energetică, utilizarea energiei regenerabile, dezvoltarea transportului și sprijinul pentru transportul intermodal.

FC are un buget total de 63 de miliarde € pentru perioada 2014-2020. Acest sprijin este oferit statelor membre al căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media UE. Pentru perioada 2014-2020, Fondul de Coeziune este disponibil în Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia.

În perioada 2007-2013, instrumentele financiare nu au fost utilizate în cadrul Fondului de Coeziune. Cu toate acestea, recunoscând avantajele sprijinului prin intermediul instrumentelor financiare, această modalitate de sprijin este acum posibilă prin FC.

Instrumentele financiare

- sunt fonduri rambursabile;
- sunt reutilizabile, adică fondurile rambursate pot fi utilizate din nou în aceeași zonă;
- sunt potrivite pentru proiecte viabile financiar, adică cele de la care sunt așteptate venituri sau economii suficiente pentru a plăti înapoi sprijinul primit;
- sunt concepute pentru a atrage coinvestiții din alte surse, inclusiv investiții private, pentru a crește valoarea fondurilor disponibile în special în sectoarele / domeniile în care există probleme cu accesul la finanțare;
- pot lua forma de împrumuturi, garanții sau investiții de capital;
- pot sprijini creșterea ofertei, contribuind la dezvoltarea pieței;
- pot fi folosite într-un mod complementar cu granturile; și
- pot fi gestionate de bănci naționale sau regionale, organizații internaționale precum: Banca Europeană de Investiții sau Fondul European de Investiții, de către intermediari financiari, precum și (doar pentru împrumuturi și garanții) de către autoritățile de management.

Instrumentele financiare pot fi cofinanțate de Fondul de Coeziune pentru a **sprijini prioritățile de investiții incluse în programele operaționale** din statele ale statelor membre ale UE, finanțate prin FC. Instrumentele financiare pot fi folosite în majoritatea domeniilor vizate, cu condiția ca acestea să se adreseze unei **deficiențe identificate a pieței**, adică zonele în care băncile nu sunt dispuse să împrumute și / sau sectorul privat nu este dispus să investească.

Instrumentele financiare pot contribui astfel la atingerea următoarelor obiective ale FC:

- Promovarea producției, distribuției și utilizării energiei din surse regenerabile;
- Sprijinirea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei;
- Investiții în sectorul deșeurilor și sectorul apei;
- Îmbunătățirea mediului urban, inclusiv decontaminarea terenurilor industriale dezafectate;
- Sprijinirea unui Spațiu European Unic al Transporturilor de tip multimodal;
- Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport luând în calcul protejarea mediului (inclusiv cu nivel scăzut de zgomot) și cu emisii reduse de dioxid de carbon, în scopul promovării mobilității regionale și locale sustenabile;

- Dezvoltarea și modernizarea globală a sistemului feroviar de înaltă calitate, a sistemului fluvial și maritim, a sistemelor de transport intermodal și interoperabilitatea lor.

O gamă largă de instrumente financiare sprijinite de FC pot fi implementate:

- **Împrumuturi** care ar putea fi disponibile atunci când nu sunt oferite comercial (de exemplu: de la bănci) sau ar putea fi oferite în condiții mai avantajoase decât cele comerciale (de exemplu: cu rate mai mici ale dobânzii, pe perioade mai lungi de rambursare, sau cu mai puține garanții necesare). De exemplu, creditele pe termen lung ar putea finanța investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii feroviare și reducerea timpului călătoriei sau ar putea îmbunătăți căile navigabile interioare și ar putea crește capacitatea de transport fluvial.
- **Garanții** care oferă asigurări creditorilor cu privire la rambursarea efectivă a capitalului lor în cazul în care debitorul nu reușește să restituie împrumutul. Acest lucru poate debloca accesul la credite comerciale pentru investiții, pe care altfel creditorii le-ar putea considera prea riscante. De exemplu: o companie de servicii energetice (ESCO - o organizație specializată în servicii de energie și metode inovatoare de finanțare) ar putea fi folosită pentru a înlocui iluminatul stradal în vederea reducerii consumului de energie electrică, să elimine treptat tehnologiile care dăunează mediului și să reducă costurile de întreținere.
- **Capital**, în cazul în care capitalul este investit în schimbul controlului total sau parțial al unei firme; investitorul de capital poate să își asume un anumit control al gestionării întreprinderii și poate beneficia de o parte din profitul firmei. Rentabilitatea depinde de creșterea și profitabilitatea afacerii și este câștigată atunci când investitorul vinde cota sa din afacere („ieșire”) unui alt investitor sau printr-o ofertă publică inițială (OPI). Investițiile de capital sunt mai relevante pentru activitățile cu risc mai ridicat, cum ar fi proiectele de construcții sau operațiunile (de exemplu: tuneluri sau poduri) în care costurile sunt parțial acoperite de taxele de acces.

De asemenea, instrumentele financiare pot fi oferite în asociere cu granturi. Adeseori este necesară îmbunătățirea disponibilității de investiții, (investment readiness), ca o condiție prealabilă pentru atragerea de fonduri. Consultanța și alte tipuri de sprijin pot fi finanțate prin FC.

Instrumentele financiare cofinanțate de FC pot contribui la dezvoltarea pe termen lung a statelor membre care beneficiază de Fondul de Coeziune prin sprijinirea proiectelor în domenii în care nivelurile de investiții au fost de multe ori sub nivelul optim și prin stimularea dezvoltării unor proiecte viabile comercial, deschizând astfel noi oportunități de piață. De asemenea, ele pot crea oportunități pentru investitori și intermediari financiare. De obicei, accesul la finanțare a fost mai costisitor și mai dificil în statele membre mai puțin dezvoltate. Cu toate acestea, unele proiecte pot deveni investiții mai atractive din cauza instrumentelor financiare susținute de sectorul public și prin repartizarea riscurilor aferente.

Pentru mai multe informații

Pentru mai multe informații privind instrumentele financiare și politica de coeziune:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf

Pentru un ghid pentru autoritățile de management privind instrumentele financiare ale programelor FESI:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Pentru informații cu privire la metodologia de evaluare ex-ante pentru instrumentele financiare:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Pentru site-ul „fi-compass”, platforma de servicii de consultanță privind instrumentele financiare din cadrul FESI:

<http://www.fi-compass.eu/>

Pentru legislația europeană privind Fondurile Europene Structurale și de Investiții:

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/legislation/regulations/

Pentru mai multe informații cu privire la Regulamentul Fondului de coeziune:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1300>

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 "Financial Instruments and IFIs' Relations"
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg